

Szedresi István

Sarudi öt fiókás gólyacsalád

Fotó: Dr. Szedresi István

Ó, TI GONDÚZÓ GÓLYÁK

Bizony, most gond az van, nemcsak országos, hanem világméretű gond, melyet a kevésbé tájékozottak fel sem fognak, hiszen még felelős pozícióban lévők is összekeverik a KORONÁT a KORONÁRIÁVAL! Mi persze értjük, fel is fogjuk ezt az óriási gondot, s mindent megteszünk a járvány terjedésének fékezése, (reményeink szerint) leállítására érdekében.

Valójában most van szükség gondúzó gólyáinkra, akik érezték fontos szerepüket, s március 22-én megérkeztek, hogy legalább psychésen enyhítsék gondjainkat. Ma is áll az a megállapításom, melyet a „Kaptárkövek” 2019. évi 3. számában írtam, „Gondúzó gólyáink” c. cikkemben.

Változatlanul megdobogtatta szívünket a kora tavaszi időben, magas kéményünk fészeklakóinak megjelenése, az egymás után érkező gólyapár. Örömmel csak az csökkentette, hogy a hosszú, fárasztó szárnyalás után soványak voltak és hiányzott belőlük az elevenség. Szomorúságunkat az is tetézte, hogy megérkezésük után nem a kora tavaszi langymeleg fogadta érkezésüket, hanem a hideg északi szél, melytől összekuporodtak, szemmel láthatóan dideregtek.

Még ez a hideg sem csökkentette a magyar fészek által kiváltott örömet, s az utódokról való gondoskodás kötelességtudatát. Egy hét alatt négyszer láttam nászjátékukat, remélve, hogy meg lesz az eredményük.

Változatlan érdeklődéssel figyeltem tevékenységüket, a igyekeztem kifürkészni mozdulataik célját, értelmét. Rövid idő múlva éreztem, hogy a gólyapárból a nagyobbik (általam hímnek ítélt) járt el élelemért, a tojó pedig elmerült a fészek mélyében – nyilván így védettebb volt a hideg szélétől - talán már a tojásokat melengette teste hőmérsékletével. Egy biztos, hogy a párja megérkezésekor örömteli kelepelésbe fogtak a „házas” gólyák. Az is nagyon aranyos, amikor langyosabb időben a gólyapár közösen rendezgeti fél évre elhagyott fészeküket. Volt olyan kép,, amikor a hím gólya által hozott ágas-bogas vesszőt együtt tördelték használható formává.

Ebben a gondokkal teli időben, szomszéd madaraink valóban kiérdemlik a „gondúzó” jelzőt. Most a Corona vírusos világjárvány emberpróbáló idején szokássá vált a hálás emberek tapsolása esténként, 20 órakor, ezzel köszönetet mondva az óriási munkát végző egészségügyieknek és mindenkinek, aki a járvány megfékezésén fáradozik. Egyik este

tapsolásunk alkalmából nagyon meglepett a szemközti fészekben lévő gólyapár szinkron kelepelése, mely mindkettőnk arcára mosolyt csalt.

Mivel nem vagyok ornitológus (madárszakértő) ezért nem ismerem a madarak életét, szokásait, csak megfigyelésemre hivatkozhatok: így a gólyáknál is. Érdekes, hogy a fészekben hosszú ideig mozdulatlanul állnak, egy meghatározott irányban, napos (langyos) időben fejükkel a napsütés felé, farkukkal a hideg (jelenleg az uralkodó szél: északnyugati) irányba, így a szél elsiklik, a testüket szorosán borító tollazaton s nem hűti azt.

A szél más szempontból is szerepet játszik életükben, hiszen repülésükhöz; mely nyugodt időben vitorlázó, ezért elindulásakor a szél irányába (vagy szembe) felülről lefelé ereszkedő módon, majd a szél szárnyaiban megkapaszkodva kezdenek emelkedni a kívánt magasságig, ezután kiegyenesedve szárnyalnak a cél felé.

A madarak nagy testéhet szükséges méretű fészkekben normál körülmények között elfér a gólyacsalád (a két évvel ezelőtti öt gólyafi nem a megszokott méretű család). Az is nagyon érdekes, hogy az apró termetű madarak, melyek a fészkek szélső részeiben bújnak meg, s nappal ott röpködnek a „nagyok” körül, mennyire nem zavarják a fészeklakóinkat.

A gólyáknak földön való járása nyugodt, hosszúlépésű, csőrükkel szedik össze a tarlón lévő bogarakat, férgeket, s ez jellemző rájuk a sekély vizekben lépkedésük is, azzal a különbséggel, hogy békákat, halakat, csigákat fogdosnak össze, melyeket hazavíve, kiöklendezve adnak a kis gólyák, vagy párjuk csőrébe.

A felsorolt észrevételek hosszú megfigyelés eredményei, melyekkel minket is nyugodt, megfontolt életvitelre biztatnak. Ezzel nem hosszútávú repülés lesz jutalmunk, hanem egy hosszú, nyugodt, egészségben leélt élet.